

Arbeidsnarkomani i akademia

- **En kvantitativ studie av arbeidsmiljø, arbeidsnarkomani og jobb-familiekonflikt blant norske akademikere**

Sammendrag

Arbeidsnarkomani har negative konsekvenser for den ansattes fysiske, psykiske og sosiale helse, og er i tillegg uheldig for den ansattes familie og for arbeidsplassen. Hensikten med denne studien er å bidra til kunnskap om hvordan man kan forstå, og dermed håndtere, utfordringer med arbeidsnarkomani og jobb-familiekonflikt hos akademikere. Temaene belyses med jobbkrav-ressursmodellen som teoretisk utgangspunkt.

Problemstilling:

Hvordan er sammenhengen mellom arbeidsmiljø, arbeidsnarkomani og jobb-familiekonflikt blant akademikere i Norge?

Det ble gjort en tverrsnittundersøkelse for å svare på problemstillingen. Data om jobbkrav, jobbressurser, arbeidsnarkomani og jobb-familiekonflikt ble samlet inn i 2014 som en del av arbeidsmiljø- og klimaundersøkelsen ARK. Spørsmålene er spesielt utviklet for høgskole- og universitetssektoren, og respondentene er ansatte ved tre norske universitet. Nettoutvalget er 5768, noe som tilsvarer 68,4 % av de som fikk tilbud om å delta.

Resultatene viser at akademikere er mer arbeidsnarkomane enn teknisk/administrativt personale. Jobbkrav, og da spesielt tidspress, korrelerer positivt med både arbeidsnarkomani og jobb-familiekonflikt, mens jobbressurser ikke korrelerer med arbeidsnarkomani, og kun svakt negativt med jobb-familiekonflikt. De som opplever høy grad av arbeidsnarkomani opplever også høy grad av jobb-familiekonflikt. Analysene viser videre at tidspress og arbeidsnarkomani medierer effekten av hverandre på jobb-familiekonflikt i dette utvalget. Det tyder på at den arbeidsnarkomane både «skaper» sine egne krav og at stort tidspress i arbeidet forsterker en eventuell arbeidsnarkoman disposisjon hos den enkelte. I begge tilfeller kan resultatet bli økt jobb-familiekonflikt.

Ytterligere forskning er nødvendig for å skape bedre klarhet om arbeidsnarkomani som fenomen, og om forholdet mellom arbeidsnarkomani og arbeidsmiljø, gjerne med design som kan si mer og kausalitet.

